

Vilppulan yhteiskoulu

Turvallisuussuunnitelma

Sisältö:

1. Järjestyssäännöt
2. Kriisisuunnitelma
3. Päihdesuunnitelma
4. Palo- ja pelastussuunnitelma
5. Suunnitelma epäasiallisen kohtelun varalta
6. Suunnitelma oppilashuollollisia toimenpiteitä varten

1. JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Järjestyssääntöjen tavoitteet

Säännöt ovat välttämättömiä suuren joukon käsittävän yhteisön toiminnalle, jotta päivittäinen työ sujuisi mahdollisimman rauhallisesti, viihtyisästi ja turvallisesti. Näin voidaan taata edellytykset koulutyön onnistumiselle. Säännöt totuttavat yhteisön jäsenet vastuuseen. Se, joka ei noudata yhteisesti sovittuja sääntöjä, joutuu vastaamaan siitä yhteisölle. Säännöt eivät sisällä pelkkiä kieltoja, vaan ne takaavat myös oikeuksia yhteisön jäsenille.

Nämä järjestyssäännöt koskevat koulun vuosisuunnitelmassa tarkoitettua koulun työaika ja toteutettavaa opetusohjelmaa.

Koulualue ja koulu-aika

1. Koulun piha-alueen rajat selvitetään oppilaalle, kun he aloittavat opiskelun yhteiskoulussa.
2. Järjestyssäännöt koskevat koulun aluetta sekä niitä toimipisteitä, joissa opetusta tapahtuu koulupäivinä sekä koulunkäyntiin liittyviä tapahtumia.
3. Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa kaikessa koulun järjestämässä toiminnassa. Oppitunnit kouluajan ulkopuolella kuuluvat koulunkäyntiin.

Koulunkäyntiin liittyvät ohjeet ja määräykset

1. Kello soi päivän avaukseen 8.55, jolloin jokainen asettuu sen luokan eteen, jossa ensimmäinen tunti on.
2. Koulun puheutetaan asiallisesti ja säänmukaisesti. Päällysvaatteet jätetään naulakkoon ja ulkojalkineet naulakon alle oppituntien ajaksi kyseisen luokan kohdalle. Rahaa ja arvoesineitä ei pidä säilyttää naulakoissa ulkovaatteiden taskuissa.
3. Välituntien aikana tulee pysytellä erikseen sovitulla piha-alueella. Koulualueelta poistutaan muihin toimipisteisiin sekä hammashoitolaan. Muulloin poistumiseen tarvitaan erityinen lupa koulun henkilökunnalta.
4. Kaikkien viihtyvyyden kannalta on tärkeää, että jokainen noudattaa toimissaan siisteyttä. Paperit ja roskat viedään niitä varten varattuihin roskakoreihin. Työpöydät pidetään siisteinä. Koulun omaisuutta tulee käsitellä huolellisesti. Oppilas on velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingon. Vahingon kuitenkin sattua on siitä heti ilmoitettava opettajalle tai rehtorille. Edellä oleva koskee myös koulu-yhteisön jäsenen omaisuutta.
5. Tapaturman sattuessa ilmoitetaan siitä viipymättä lähimmälle opettajalle tai terveydenhoitajalle ja annetaan mahdollisuuksien mukaan tarvittava ensiapu. Kesken koulupäivän tapahtuvassa äkillisessä sairastumistapauksessa koulusta voi poistua kun on ilmoittanut asiasta opettajalle tai terveydenhoitajalle.
6. Koulusta ei saa olla poissa ilman pätevää syytä. Jos oppilas tarvitsee vapaata, on siihen pyydettävä joka kerta erikseen lupa etukäteen. Sen antaa hyväksyttävistä syistä luokanvalvoja kolmeen koulupäivään asti. Muussa tapauksessa luvan antaa koulun rehtori enintään kuukauteen asti kansliasta erikseen pyydetyn ja täytetyn kaavakkeen perusteella. Oppilaan huoltajan tulee selvittää luokanvalvojalle poissaolon syy mahdollisimman pian, mieluiten jo saman päivän aikana. Ilmoitus tehdään ensisijaisesti Wilmaan. Tarvittaessa

poissaolosta voi ilmoittaa luokanvalvojalle puhelimitse tai sähköpostilla tai opettajien huoneeseen puhelimitse kenelle tahansa opettajalle tai kouluavustajalle.

7. Oppilaan on oltava oppitunnilla ajoissa.
8. Syöminen ja juominen ilman lupaa on oppitunneilla kielletty.
9. Matkapuhelimien, tablettien, MP-soittimien yms. sähköisten välineiden käyttö ja esilläpito oppituntien aikana ja ruokalassa on kielletty ellei niiden käyttöön anneta erikseen lupaa. Matkapuhelin tulee lisäksi olla oppitunneilla ja ruokalassa suljettuna tai äänettömällä toiminnolla. Opettaja voi kerätä puhelimet, soittimet yms. elektroniikan omalle pöydälleen oppitunnin tai kokeen ajaksi. Mikäli oppilas käsittelee puhelinta, kuulokkeita tms. kokeen aikana, se katsotaan lunttaukseksi tai lunttauksen yritykseksi ja siitä annetaan asianmukainen rangaistus.
Kaikki kuvaaminen ja tallentaminen koulussa on kielletty ilman opettajan ja kohteen lupaa.
10. Tupakkalain (1.10.2010) mukaan tupakointi on kokonaan kielletty Yhteiskoulun käytössä olevissa sisätiloissa ja käytössä olevilla ulkoalueilla. Tupakkatuotteiden käyttö, myynti, välittäminen, tarjoaminen ja hallussapito ovat kiellettyjä koulussa, kouluaikana ja kaikessa koulun järjestämässä toiminnassa.
11. Oppilas ei saa esiintyä päihteiden tai huumeiden vaikutuksen alaisena kouluaikana tai koulun järjestämässä tilaisuudessa.
12. Jokaisella oppilaalla on oikeus fyysiseen ja psyykkiseen koskemattomuuteen.

Koulumatkat

1. Koulumatkoilla oppilaat noudattavat huolellisesti liikennesääntöjä.
2. Kulkuvälineet säilytetään lukittuina niille osoitetuissa paikoissa.
3. Kulkuvälineiden luvaton lainaaminen ja niiden turmeleminen on kielletty.

Vapaa-ajan toiminta

Silloin kun koulun oppilaat toimivat vapaa-aikanaan koulun tiloissa, tulee heidän noudattaa koulun järjestyssääntöjä. Järjestävä yhteisö vastaa omasta tilaisuudestaan. Mainoksia, ilmoituksia ja erilaisia tiedotteita oppilaat saavat luvalla asettaa niille erikseen osoitettuihin paikkoihin.

Työrauhan ylläpitäminen

Kouluyhteisön jäsenen tulee asiallisella ja rauhallisella käyttäytymisellään pyrkiä edistämään koulun työrauhaa ja pyrkiä luomaan kouluun ja koulunkäyntiin myönteistä henkeä. Jos oppilas ei noudata järjestystä tai käyttäytyy muutoin sopimattomasti taikka on tehtävissään huolimaton, voi opettaja nuhdella häntä tai ojentaa häntä poistamalla hänet luokasta oppitunnin jäljellä olevaksi ajaksi tai rangaista häntä enintään kaksi tuntia kestäväällä jälki-istunnolla. Ennen rangaistuksen toimeenpanoa opettajan on keskusteltava oppilaan kanssa rangaistavasta teosta. Rangaistus merkitään rangaistuskirjaan ja siitä ilmoitetaan huoltajalle joko puhelimitse, sähköpostin avulla tai kirjallisesti. Rehtori voi antaa kirjallisen varoituksen. Sivistyslautakunta voi, kuultuaan oppilasta ja hänen huoltajaansa, rangaista määräaikaisella erottamisella vähintään yhdeksi ja enintään kolmeksi kuukaudeksi. Koulutehtävänsä laiminlyönyt oppilas voidaan jättää kouluun enintään tunnin ajaksi kerrallaan suorittamaan näitä tehtäviä.

2. KRIISISUUNNITELMA

Kriisiksi määritellään oppilaan tai koulun työntekijän kuolema, oppilaan lähiomaisen kuolema tai itsemurha, mutta myös vakava onnettomuus, kouluväkivalta, hysteerisyyttä aiheuttava huhu, tulipalo tai muu uhkatilanne. Tarkoituksena on toimia heti, jotta apua tarvitseva saadaan seurantaan ja asiaa suurentelevilta huhuilta vältytään. Yleensä tiedottamista käytetään silloin, kun oppilaat ovat tietoisia tapahtumista. Edelleen osa asioista hoidetaan koulun ja vanhempien kesken.

Kriisitoimintamalli auttaa toimimaan stressaavissa tilanteissa, lieventää kriisin haittavaikutuksia ja tukee sekä oppilaiden että opettajien toipumista.

1. Tiedottaminen

1. Henkilö, joka on saanut tiedon tapahtuneesta, tiedottaa rehtorille.
2. Rehtori tarkistaa faktat. Rehtori kokoaa koulun oppilashuoltotyöryhmän ja pohtii sen kanssa, miten ja kenelle asiasta tiedotetaan eteenpäin.
 - sovitaan jatkotoimenpiteistä
 - päätetään tapa, miten asiasta kerrotaan oppilaille ja henkilökunnalle
 - yritetään estää turhien huhujen leviäminen (tietoa erityisesti niille opettajille, jotka kohtaavat oppilaat ensimmäisenä)

2. Toimintatavoista sopiminen

1. Rehtori ja oppilashuoltotyöryhmä sopivat koulun ulkopuolisen avun käytöstä. (kriisiryhmän yhteystiedot)
2. Mihin toimiin koulussa ryhdytään?
 1. Oppilaita ei lähetetä kotiin ennen kuin tilanne on käsitelty
 2. Luokissa luokanvalvojien pitämät kriisitunnit mahdollisimman pian.
 - kerrotaan varmistetut tiedot tapahtuneesta
 - keskustelussa voidaan noudattaa seuraavia sääntöjä:
 - luokkatovereiden ajatuksista, tunteista ja kokemuksista ei saa kertoa ulkopuolisille
 - ketään ei jälkeinpäin moitita tai kiusata hänen sanojensa tai reaktioiden tähden
 - jokainen puhuu vain omasta puolestaan
 - jokaisen tulee kertoa, miten sai kuulla tapahtuneesta, muuten voi halutessaan olla hiljaa
 - yritetään saada oppilaat kertomaan, miten he ovat saaneet tietää tapahtuneesta (vähentää hämmennystä ja epäselvyyttä).
 - käydään läpi tunteita
 - kerrotaan, että erilaiset ajatukset ja reaktiot ovat normaaleja ja kuinka ihmiset tavallisesti reagoivat tällaisten tapausten jälkeen: tällä tavalla oppilaita valmistetaan jonkin ajan kuluttua mahdollisesti ilmenevien

reaktioiden varalle esim. kuolemantapaus voi vaikuttaa muistiin ja keskittymiskykyyn vielä viikkojen ja kuukausien jälkeenkin).

- rohkaista oppilaita puhumaan tapahtuneesta
- oppilaille ei saisi jäädä avoimia kysymyksiä ja vääriä tietoja
- oppilaille kerrotaan mahdollisuuksista henkilökohtaisiin keskusteluihin

3. Henkilökunnan kokoontuminen läpikäymään tapahtumia (esim. kriisitunnin jälkeen).

- paikalle kutsutaan tarvittaessa kriisiryhmän jäsen
- sovitaan yhteisesti jatkotoimenpiteistä

Toimintaohjeet yksittäistapauksia varten:

1. Oppilaan, opettajan tai muun henkilökuntaan kuuluvan kuolema

Rehtori ja oppilashuoltotyöryhmä sopivat kokoontumisessaan, kuka ottaa yhteyden lähiomaisiin. Kysytään omaisten toivetta, miten asiasta kerrotaan koulussa. Kuolemasta pyritään tiedottamaan yhtenäisesti, yksinkertaisesti ja avoimesti etenkin sille ryhmälle tai luokalle, jota se erityisesti koskee. Jos esim. luokanvalvoja kokee asiasta puhumisen liian vaikeaksi, on mahdollista pyytää toista koulun työntekijää puhumaan.

Vietetään hiljainen hetki (vainajan valokuva, kynttilä, valkoinen liina, muistoruno, laulu jne). Tiedon tultua kouluun, lippu nostetaan puolitankoon. Jos kuolema koskee erityisesti jotakin luokkaa tai ryhmää, järjestetään sille mahdollisuus keskusteluun tilanteeseen sopivan henkilön kanssa, ja kerrotaan mahdollisuudesta henkilökohtaisiin keskusteluihin. Voi olla tärkeää, että kuolleen parhaat ystävät saavat tiedon ennen muita. Näin he ovat paremmin valmistautuneita asian julkiseen käsittelyyn ja muiden reaktioihin. Mahdollisuutta keskusteluihin täytyy tarjota useampaan kertaan, Jotkut eivät heti halua puhua tapahtuneesta, vaan tarvitsevat aikaa, ennen kuin voivat käsitellä sitä ulkopuolisen kanssa.

Sovitaan koulun edustajien osallistumisesta hautajaisiin.

2. Oppilaan lähiomaisen kuolema

Luokanvalvoja tai joku muu tilanteeseen sopiva henkilö voi toimia seuraavasti:

Ensin hän ottaa yhteyden oppilaan kotiin ja sopii tavasta, jolla asiaa käsitellään koulussa. Hän antaa tiedon tapahtuneesta oppilasta opettaville opettajille ja kertoo luokkatovereille tapahtuneesta, mikäli kodin kanssa näin on sovittu. Hän keskustelee heti oppilaan kanssa, kun oppilas tulee kouluun: selvittää, kuinka oppilas toivoo tapahtuneeseen koulussa suhtauduttavan (kestääkö myötätunnon ilmauksia). Tilanteen mukaan opettaja ja luokkatoverit huomioivat luokkatoverinsa surun jollakin tavalla, esim. muutamalla sanalla, kukilla jne. Jos oppilas jää pois koulusta eikä kotoa ole otettu yhteyttä kouluun, luokanvalvoja soittaa kotiin, kuten tavallisesti ollessaan huolissaan oppilaasta. Jos oppilaan käytöksessä tai ulkonäössä tapahtuu selvä muutos, otetaan yhteys oppilashuoltoryhmään. On tärkeää rohkaista oppilasta keskustelemaan tapahtuneesta eri henkilöiden kanssa, samoin kuin aika ajoin tiedustella oppilaan jaksamista ja tuen tarvetta.

3. PÄIHDESUUNNITELMA

Vilppulan yhteiskoululla on keskeistä pyrkiä ennaltaehkäisemään päihteiden ja tupakan käyttöä. Päihteiden käyttö, hallussapito tai niiden vaikutuksen alaisena oleminen on ehdottomasti kiellettyä kouluaikana ja kaikissa koulun järjestämissä tilaisuuksissa.

Kodeilla on päävastuu kasvattaa nuoret päihteettömään elämään, koulu tukee mahdollisuuksien mukaan tätä tehtävää. Koulussa vastuun kantavat kaikki koulun toimintaan kuuluvat ihmiset.

Ennaltaehkäisy

Terveellisiä elämäntapoja opetetaan tai läpikäydään jollakin tavoin vuosiluokilla 7 - 9 kaikkien aineiden tunneilla. Erityisesti niitä opetetaan terveystiedossa. Lisäksi koululääkäri ja koulun terveydenhoitaja kertovat vastaanotoillaan oppilaille oikeiden elämäntapojen merkityksestä.

Toimenpiteet päihdetapauksissa

Jos huolestunut nuori, vanhempi tai muu nuoren läheinen ottaa yhteyttä,

- järjestetään tapaaminen, jossa ovat läsnä nuori, hänen huoltajansa, kouluterveydenhoitaja tai -lääkäri sekä sosiaalityöntekijä.

Jos opettaja tai muu henkilökuntaan kuuluva epäilee jonkun oppilaan käyttävän huumaavia aineita,

- otetaan yhteyttä kouluterveydenhoitajaan.

Jos oppilas on päihtynyt tai hänellä on hallussaan alkoholia,

- oppilas eristetään muista ja häneltä otetaan alkoholi pois, oppilaan kanssa keskustellaan tilanteesta; häntä ei saa jättää ilman valvontaa.
- otetaan yhteys huoltajiin ja pyydetään heitä noutamaan oppilas pois koulusta. Jos huoltajat eivät pysty tulemaan, heiltä kysytään, kuka muu oppilaan voisi hakea. Jos huoltajia tai muita läheisiä ei tavoiteta, otetaan yhteys poliisiin.
- tapauksesta ilmoitetaan sosiaaliviranomaisille.

Jos epäillään, että oppilas on huumeiden vaikutuksen alaisena,

- oppilas eristetään muista, hänen kanssaan keskustellaan eikä häntä jätetä ilman valvontaa.
- otetaan yhteys huoltajiin, jotka kutsutaan paikalle.
- tapauksesta ilmoitetaan sosiaaliviranomaisille.
- oppilas lähetetään huoltajien suostumuksella testeihin tai huoltajat vievät oppilaan kotiin.

Jatkotoimenpiteet

Nuoren ja hänen huoltajiensa kanssa sovitaan tapaaminen ja selvitetään, mitä on tapahtunut. Tarvittaessa sosiaaliviranomainen kutsutaan mukaan. Huoltajien kanssa sovitaan seurannasta. Oppilashuoltotyöryhmä käsittelee tapauksen seuraavassa kokouksessa, tarvittaessa oppilashuoltoryhmä kokoontuu mahdollisimman pian. Rehtori kirjoittaa oppilaalle kirjallisen varoituksen tai erottaa hänet määräajaksi koulusta

4. PALO- JA PELASTUSSUUNNITELMA

Oppilaille järjestetään turvallisuuskasvatusta. Ns. turvapäivänä tutustutaan palokunnan, SPR:n ja poliisin edustajien avustuksella kansalaisen turvallisuuteen liittyviin asioihin.

Koululla mahdollisesti ilmenevistä turvallisuuteen liittyvistä vioista tai puutteista ilmoitetaan talonmiehelle (pienet viat) tai rehtorille (suuremmat tekniset ongelmat), joka ilmoittaa niistä tekniselle toimistolle.

Turvallisuussuunnitelma ja suojelusuunnitelma säilytetään koulun kansliassa.

Kemian käyttöturvallisuustiedote sijaitsee kemian luokan varastossa.

PALOHÄLYTYKSEN SATTUESSA

Palohälytyssireenin soidessa:

1. Oppilaat poistuvat nopeasti koulutalosta lähimmän uloskäynnin kautta.
Opettaja poistuu viimeisenä ja sulkee luokan oven.
Jos savua on erittäin runsaasti, poistutaan käsi toisen kädessä opettajan johdolla.
2. Opettaja katsoo, ettei luokkaan jää ketään.
3. Palo-ovet aukeavat työntämällä ja luistavat takaisin kiinni itseksensä.
4. Ulkona kokoonnutaan ennalta sovittuun paikkaan, jossa luokkaa opettanut opettaja laskee oppilaat ja antaa heille lisäohjeita, jos se on tarpeellista.
Pelastus- tai palo-operaation johto kuuluu palokunnan tai poliisin ammattilaisille.

OHJEET OPETTAJILLE TULIPALON SATTUESSA

Palohälytyksen kuuluessa oppitunnin aikana

- opettaja avaa käytävän oven varmistettuaan, että ovi ei ole kuuma
- mikäli käytävässä on savua, jäädään luokkaan odottamaan palokunnan apua
- jos on pakko poistua ikkunan kautta, noudatetaan pelastushenkilökunnan ohjeita

Käytävien kautta poistuttaessa

- opettaja laskee lähettäessä oppilaat
- ovet pitää sulkea poistuttaessa (luokan ovi, lasiovet)
- oppilaat ottavat ”turvamarin”, jonka kanssa mennään yhdessä ja varmistetaan, että molemmat pääsevät ulos
- korostetaan oppilaille, ettei ole syytä paniikkiin, palokunta on paikalla muutamassa minuutissa - ”RIPEÄSTI, MUTTA RAUHALLISESTI”, ei tönitä, autetaan apua tarvitsevia
- ei jäädä etsimään päällysvaatteita eikä solmimaan kengännauhoja - kengät kainaloon, jos ehtii
- mikäli ryhmässä on joku esim. astmaatikko, ylipäänsä joku erityishuomiota tarvitseva, opettaja saattaa hänet/heidät ulos
- pihalla oppilaat kokoontuvat luokka-asteen kokoontumisalueelle (kartta), ei jäädä seisoskelemaan

pihalle eikä poistuta mihinkään muualle

- varotaan paloautoja – opinto-ohjaaja, kouluavustaja, kanslisti ja hyppytunnilla olevat opettajat toimivat ”kulmavastaavina” koulurakennuksen nurkalla varmistamassa, ettei kukaan juokse suoraan palautonauton alle
- palohälytyksen sattuessa oppitunnin aikana opettaja tarkistaa kokoontumisalueella, että kaikki opetusryhmänsä oppilaat ovat tallessa
- valinnaisryhmät menevät oman luokka-asteen kokoontumisalueelle, VR -opettajat keräävät omat ryhmänsä tarkistusta varten
- kaikki opettajat kuitenkin pitävät huolen kaikista ja kaikesta, esim. tarkistavat sijaisopettajien apuna, että kaikki ovat tallessa (jotkut opettajat tuntevat tietyt luokat paremmin kuin jotkut toiset), mikäli luokanvalvoja on paikalla, hän voi vielä tehdä tarkistuksen tarkistuksen
- jos hälytys tapahtuu välitunnin, ruokatunnin tms. aikana, oppilaat tietävät mennä omalle turva-alueelleen ja opettajat tekevät tarkistukset yhteistyössä tilanteen mukaan
- niin kauan kun hälytyssireeni on vain koulun toisessa päässä, on erityisesti varmistettava, että juhlasalissa, musiikkiluokassa yms. paikoissa, joihin hälytys ei kunnolla kuulu, ollaan tietoisia tilanteesta (tieto pelastushenkilökunnalle)
- turva-alueilla odotellaan kunnes saadaan jatko-ohjeita

HUOMIOITA:

Voi olla, että vaikkapa äidinkielen, musiikin jne. tunneilla ollaankin juhlasalissa harjoittelemassa, lukujärjestyksestä sitä ei saa selville.

Oppilaita saattaa olla uimahallissa, tutustumiskäynneillä jne. /toivottavasti joku tietää!

Liikuntatunneista ja teknisen työn tunneista varmaan joku tietää, mutta pahimman varalle voisi lukujärjestykset toimittaa Pirjo-Riitalle Vilppulankosken koululle, jolloin tilanteen niin vaatiessa tiedon saattaisi saada nopeasti. Tai: lukujärjestykset netissä!?

TAPATURMAN SATTUESSA

Se opettaja, jolle oppilas ilmoittautuu tapaturman sattuessa tai joka saapuu ensimmäisenä paikalle, ottaa vastuun siitä, että oppilas saa ensiavun (esim. haava) tai seurannan (esim. aivotärhdys). Mikäli opettajalla itsellään ei ole mahdollisuutta auttaa oppilasta, hän huolehtii siitä, että joku muu ottaa asian hoitaakseen. Tarvittaessa oppilas ohjataan eteenpäin joko terveydenhoitajalle tai lääkärille.

5. SUUNNITELMA EPÄASIAALLISEN KOHTELUN TILANTEIDEN VARALTA

Aluksi

Epäasiallinen kohtelu on yleisen hyvän tavan vastaista käyttäytymistä toista kohtaan työssä. Kouluyhteisössä epäasiallinen kohtelu voi ilmetä oppilas-oppilas –suhteessa, opettajan ja oppilaan välisessä suhteessa puolin ja toisin sekä opettajien välisissä suhteissa tai esimiehen ja opettajan välisissä tilanteissa. Suunnitelman piiriin kuuluu koko työyhteisö, siis myös kanslian henkilökunta, keittiön väki sekä siistijät ja kiinteistöhoitaja sekä koulutyötä avustava henkilöstö ja kouluterveydenhuolto.

Yleistä

Hyvä käyttäytyminen kuuluu kouluyhteisön perusarvoihin. Hyvien tapojen oppiminen ja toisen huomioimiseen kasvaminen on osa Vilppulan yhteiskoulun toimintakulttuuria. Koulun tulisi kannustaa oppilaita avoimeen ja moniarvoiseen keskustelu- ja toimintakulttuuriin, erilaisten mielipiteiden kunnioittamiseen ja toisten hyväksymiseen. Sama moniarvoisuuden ihanne koskee myös opettajia suhteessa oppilaisiin ja opettajakollegion keskinäisissä suhteissa. Sopivan ja sopimattoman käyttäytymisen rajat määrittyvät sekä peruskoulua koskevan että muun lainsäädännön ja asetusten mukaan. Lisäksi sopivan ja sopimattoman käyttäytymisen rajoja määrittää Vilppulan yhteiskoulun järjestyssäännöt sekä yhteisesti sovitut pelisäännöt. Yleisesti voidaan todeta, että epäasiallista käytöstä on esimerkiksi:

- Henkilökohtaisiin ominaisuuksiin tai persoonaan liittyvien asioiden käsittely
- Huutaminen, raivoaminen tai muu asiaton käytös
- Yhteisöön kuuluvan henkilön ”sulkeminen” pois yhteisestä keskustelu- ja päätöksenteosta tai osallisuudesta yhteiseen toimintaan erilaisissa yhteistoimintatilanteissa

Työnantajalla ja työnjohdolla on oikeus ja velvollisuus johtaa työtä ja antaa työn tekemiseen liittyviä ohjeita ja määräyksiä. Työnjohto-oikeuden rajojen tulee olla työpaikalla selkeät ja kaikkien tiedossa.

Työnantajan tulee puuttua Vilppulan yhteiskoulussa, ilmeneviin ristiriitatilanteisiin, mikäli ongelmatilanteet kärjistyvät. Ensimmäisessä kouluyhteisön ongelmatilanteisiin haetaan ratkaisuja keskustelemalla yhdessä ja/tai erikseen eri osapuolten kanssa esimerkiksi oppilaiden keskinäisissä kiusaamistilanteissa.

Työyhteisön jäsenellä, joka kokee epäasiallista kohtelua, on velvollisuus toimia. Hänen tulee ilmoittaa ”kiusaajalleen” selkeästi, ettei hyväksy tämän käytöstä. Avukseen epäasiallisen kohtelun kohteeksi joutunut oppilas, opettaja tai muu kouluyhteisön jäsen voi ottaa tukihenkilön. Oppilaalla tukihenkilönä voi toimia esimerkiksi oma luokanvalvoja. Koulun opettajat ja muu henkilökunta voi tarvittaessa kääntyä esimiehen, työsuojeluvaltuutetun tai luottamushenkilön puoleen.

Koulukiusaaminen

Vilppulan yhteiskoulun toiminta-ajatuksena on luoda koulusta viihtyisä, oppimista ja kasvamista tukeva turvallinen kouluyhteisö, jossa koulukiusaamista ei esiinny. Keinoina turvalliseen ja oppimista kannustavaan ilmapiiriin pidämme hyvän luokka- ja kouluhengen luomista, valistusta ja ns. nollatoleranssia. Jokaiseen kiusaamiseen puututaan välittömästi, kun se tulee tietoon.

Mahdollisten kiusaamistapausten selvittämiseksi koulu rohkaisee epäasiallisen kohtelun kohteeksi joutunutta oppilasta tai hänen tovereitaan sekä oppilaan huoltajaa kertomaan asiasta joko oppilaan luokanvalvojalle, rehtorille tai esimerkiksi terveydenhoitajalle.

Epäasiallisen kohtelun tultua julki asiaa selvitetään kiusatun ja kiusaajan/kiusaajien kanssa opettajajohtoisesti. Keskustelussa pyritään selvittämään mahdollisimman perusteellisesti kiusaamiseen johtaneet syyt. Tässä sovittelukeskustelussa haetaan keinoja tilanteen ratkaisemiseksi neuvottelemalla yhdessä oppilaiden kanssa. Keskustelussa mukana olleet osapuolet sitoutuvat kiusaamisen lopettamiseen.

Koulu yhteisö seuraa tilannetta ja mikäli kiusaaminen jatkuu tai se on ollut jo alkujaan erityisen vakavaa, yhteiseen neuvotteluun kutsutaan mukaan sekä kiusatun että kiusaajan huoltajat tilanteen selvittämiseksi.

Mikäli nämä toimet eivät auta, koulu ilmoittaa asiasta eteenpäin ja pyytää tapauksen selvittämiseen apua viranomaisilta.

Malli kiusaamistapausten selvittämiseksi:

1. Ensimmäisenä paikalle saapuva tai asiasta tiedon saava opettaja selvittää, mitä on tapahtunut ja missä. Hän kuulee osapuolia ja kirjaa tapahtuneen sekä ilmoittaa asiaan liittyvien oppilaiden luokanvalvojille.

Luokanvalvoja käy oppilaan kanssa ns. kasvatuskeskustelun. sekä kiusaaja että kiusattu tarvitsevat aikuisen huomion.

2. Mikäli ensiksi paikalla oleva opettaja ei muiden työtehtävien vuoksi voi asiaa käsitellä, hän vie sen erityisopettajan, opinto-ohjaajan tai rehtorin käsiteltäväksi. Selvittelystä tiedotetaan luokanvalvojalle ja terveydenhoitajalle. Selvityksen tekijä kirjaa tapahtuneen ja toimenpiteet sekä ottaa mahdollisesti yhteyden oppilaan/oppilaiden kotiin.

3. Toistuvat ja monimutkaiset tapaukset viedään oppilashuollon ”pikkuryhmän” ja varsinaisen oppilashuoltoryhmän käsiteltäväksi. Oppilaan tai oppilaiden huoltajat kutsutaan neuvotteluun tilanteen selvittämiseksi.

4. Myös kouluterveydenhoitaja ja sosiaalityöntekijä osallistuvat mahdollisuuksien mukaan ja tarpeen vaatiessa kiusaamistapausten selvittelyyn.

5. Opetushenkilöstön lisäksi muu koulu yhteisön väki valvoo oppilaita ja havaitessaan koulukiusaamista tai merkkejä siitä, kutsuu opettajan paikalle.

Jos koulupäivän aikana koulussa rikotaan tavaroita, kuten esimerkiksi koulun kalustoa, oppilaiden vaatteita tai kulkuneuvoja, on rikkoja tai rikkojat korvausvelvollisia. Muut rangaistukset harkitaan tapauskohtaisesti.

Toimintaohjeita oppilaiden ja opettajien välisiin välienselvittelyihin

1. Tilanteiden vaatimista nopeista ratkaisuista huolimatta yritä punnita puuttumisen eri vaihtoehtoja.

2. Jos voimankäyttö on välttämätöntä, on muistettava, että voimankäytön on oltava tilanteeseen ja vahinkojen uhkaan nähden oikeassa suhteessa.

3. Jos olet kiihtyneessä tilassa, yritä saada toinen opettaja hoitamaan konfliktia sijastasi. Vältä viimeiseen asti oppilaaseen tarttumista, jos olet menettänyt mielenmalttisi.

4. Yritä varmistaa todistajien läsnäolo. Todistajat saattavat olla myöhemmin kullannarvoisia tapahtumien kulun selvittämiseksi. Paina mieleesi todistajien nimet.
5. Ota viipymättä yhteyttä rehtoriin, jotta hän saa tiedon tapahtumista. Pohditaan yhdessä jatkotoimia, kuten yhteydenottoa huoltajin tai poliisilta pyydettävää tutkinta-apua.
6. Merkitse muistiin mahdollisimman yksityiskohtaisesti tapahtumien kulku kokonaisuudessaan sekä asianosaiset ja todistajat mahdollista myöhempää tarvetta kuten poliisitutkintaa varten.
7. Jos olet saanut itse vammoja tapauksen yhteydessä, mene viipymättä lääkäriin tai terveydenhoitajan luokse vammojen toteamista varten.
8. Ota välittömästi yhteyttä OAJ:n lakimiehiin lisäohjeiden saamiseksi. Lakimiesten neuvojen avulla voidaan mahdollisimman varhain valvoa jäsenen oikeuksia esimerkiksi poliisin esitutkinnassa.

6. OPPILASHUOLTOTYÖRYHMÄN TOIMINTAPERIAATTEISTA

Oppilashuoltotyöryhmän tehtävänä on kaikenlainen kasvuun ja aikuistumiseen liittyvä tukitoiminta sekä vanhemmuuden tukeminen. Oppilashuoltoryhmän jäsenet ovat sekä oppilaiden että huoltajien käytettävissä sekä yksittäisinä henkilöinä että myös ryhmänä eri kokoonpanoin asiasta riippuen. Ryhmä kokoontuu keskimäärin kerran kuukaudessa sekä tarvittaessa useamminkin.

Oppilashuoltoryhmään voi ottaa yhteyttä esimerkiksi seuraavanlaisissa tilanteissa:

Oppilaiden vapaa-aikaan liittyvissä asioissa:

- käyttäytymisessä vapaa-ajalla
- muuttunut kaveripiiri
- päihteiden käyttö ja tupakointi
- murrosikään liittyvät asiat ja mielialavaihtelut

Kouluun liittyvissä asioissa:

- poissaolot ja niistä molemminpuolinen ilmoittaminen
- kiusaaminen, väkivalta ja häirintä
- erilaiset mielenterveyteen liittyvät asiat
- kouluunlähtövaikeudet ja kouluhaluttomuus
- tupakointi ja päihteiden käyttö
- erilaiset tapaturmat, onnettomuudet ja kuolemantapaukset

Yleensä kaikkiin oppilaisiin liittyvissä positiivisissakin seikoissa:

- kouluyhteisön turvallisuus ja viihtyisyys
- kaikenlainen ennaltaehkäisevä työ
- kotien ja huoltajien kehittämisideoiden eteenpäin vieminen ja kouluyhteisön toimivuuden ja avoimuuden lisääminen

Asioiden selvittämiseksi voi riittää kun otat yhteyttä johonkin oppilashuoltotyöryhmän jäseneseen. Pääsääntöisesti ennen kuin asioita tuodaan oppilashuoltotyöryhmän käsiteltäväksi, niin huoltajiin on oltu yhteydessä joko luokanvalvojan, opinto-ohjaajan tai erityisopettajan toimesta. Esimerkiksi poissaolojen osalta luokanvalvoja seuraa oppilaan koulunkäynnin säännöllisyyttä. Runsaiden poissaolojen ilmaantuessa luokanvalvoja on yhteydessä kotiin ja pyytää tarvittaessa huoltajaa koululle keskustelemaan asiasta ja tarvittaessa ohjaa oppilaan kouluterveydenhoitajan ja tarvittaessa edelleen koululääkärin vastaanotolle.

Älä epäröi ottaa yhteyttä pienissäkään asioissa Vilppulan yhteiskoulun yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän jäseniin.

Miisa Peräinen	oppilaanohjaaja	4888 758
Eija Lampinen	kouluterveydenhoitaja	4888 783 tai 050 4004176
Tuire Karpiola	erityisluokanopettaja	4888 770
Päivi Hallinen, Ilona Peltola, sij. erityisopettaja		4888 757
Pasi Venäläinen	rehtori	4888 755 tai 050 5622735
Ari Tuomi	koulukuraattori	044 7288207
Anne Sinipuro	koulupsykologi	044 466 3371
Virve Marttila	nuorisopsykiatrisen sairaanhoitaja	050 5837511

Oppilashuollollisissa asioissa on ollut mukana. Hän on tarvittaessa ollut sekä oppilaiden että huoltajien käytettävissä.